

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 125/2022

VD/4748/03.01.02.00/2022

RV/HN/MT

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 5.8.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 125/2022. Hakija ajoi kertomansa mukaan 17.2.2022 Radioasemantiellä monttuun, jonka seurauksena ajoneuvon etu- ja takarengas rikkoutui. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 26.7.2022 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta, eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahingonkorvauslain mukaisesti se taho, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Korvauksenhakijan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus vahingon syntymisessä. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelämällä.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Mahdollisia ajoradalla olevia kuoppia ja päällystevaurioita tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä, tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kelirikkoaikana ajoradan päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita. Kaikkia päällystevaurioita ei voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä kaupungin toimesta merkitä, korostaen tienkäyttäjän huolellisuusvelvoitetta.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Saman lain 5 §:n mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioiden tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tulee sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Oikaisuvaatimus perusteluineen

Tienhoitoa ja varoitustoimenpiteitä ei ole hoidettu asianmukaisesti. Radioasemantiellä on 40 km/h nopeusrajoitus. Kyseisessä kohdassa on ollut useamminkin monttu, mutta ei ikinä näin syvää ja suurta mikä nyt oli.

Tien paikkausta ei ole hoidettu kunnolla, Siihen on tehty vain pieni paikkaus, jolloin se murenee nopeasti ja tiessä on taas monttu. Kyseinen alue pitäisi korjata isommalta alueelta varsinkin, kun kyseistä tietä käyttää paljon raskaskalusto. Tämä murentaa pienet paikkaukset nopeasti.

Tielle ei myöskään laitettu kelirikko varoitusmerkkiä, mikä olisi aiheellinen, koska on korjattu samasta kohdasta useasti, eikä tunnu kestävän. Tänä aikana tiehen on tehty isommat paikkaukset, mitkä olisi pitänyt tehdä jo aikoja sitten, mikäli tie olisi korjattu ensimmäisestä montusta jo kunnolla ei tätä isoa monttua olisi todennäköisesti päässyt tulemaan ja monen auton vauriot olisi jäänyt syntymättä. Kyseiseen monttuun oli rikkonut usea henkilö autonsa Facebook päivityksen mukaan.

Kunnossapidon lausunto

Katujen kunnossapito on todennut lausunnossaan, että tienkäyttäjän tulee sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään. Tapahtuman aikaan on ollut jo pimeää ja on satanut lunta sakeasti.

Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole kunnossapidon laiminlyönnistä, ja kunnossapidon näkökulmasta takaisinvaatimus on aiheeton. Kunnossapitotyöt on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti.

Päätelmät

Talvikaudella 2021-22 osalle kaupungin kaduista muodostui runsaan lumentulon seurauksena polanteita. Vaihtelevien keliolosuhteiden seurauksena nämä polanteet paikoin sulivat ja jäätyivät, aiheuttaen kelirikkoja. Kelirikkojen aiheuttamat ajoradan epätasaisuudet haittasivat liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä. Vantaan kaupungin katujen kunnossapito katsoo huolehtineensa kunnossapitovelvollisuudestaan.

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienkäyttäjällä on myös vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta ajoneuvon kuljettamisessa.

Asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa, eikä kyseessä ei ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa vahingonkorvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Hakijan esittämässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä. Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 30.1.2022 § 24

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 125 / 2022

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi